

**Голові Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання
у сферах енергетики
та комунальних послуг**

Ущатовському К.В.

Вух. №15-09.2023

Від 15 вересня 2023 року

*Пропозицій до проекту Постанови НКРЕКП
«Про внесення змін до Порядку встановлення (формування)
тарифу на послуги з передачі електричної енергії»*

Шановний Костянтин Валерійовичу!

Від імені Української вітроенергетичної асоціації (УВЕА), Європейсько-українського енергетичного агентства (ЄУЕА), Української асоціації відновлюваної енергетики (УАВЕ) та Асоціації сонячної енергетики України (АСЕУ), висловлюємо Вам свою повагу та звертаємось до Вас щодо наступного.

06 вересня 2023 року Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг оприлюднено проект постанови НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта – постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії» (далі – Проект).

Проектом передбачається унормування підходів до визначення обсягу передачі електричної енергії у період до приєднання оператора системи передачі України до ІТС механізму (до 31.12.2023 (включно) та після 01.01.2024). Також, змінами до Порядку передбачено, що витрати «на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел», визначаються з урахуванням фінансової підтримки з державного бюджету відповідно до законодавства України.

У відповідності до Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що затверджений постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, надсилаємо зауваження та пропозиції до Проекту (додається).

Просимо розглянути зазначені зауваження та пропозиції та врахувати їх у змінах, що пропонуються.

Додаток 1. Зауваження та пропозиції до Проєкту на 4 сторінках.

Конеченков А.Є.
Голова Правління УВЕА

Полякова К.Д.,
Директор ЄУЕА

Козакевич О.Ю.
Голова УАВЕ

Соколовський В.В.,
Голова Правління АСЕУ

Громадська спілка «Українська вітроенергетична асоціація» (УВЕА):

Адреса: Бізнес-центр «Лаврський»:
вул. Лаврська, 20, оф.316, м. Київ, 01601 Україна
Тел.: +38 050 2232996
e-mail: info@uwea.com.ua
www.uwea.com.ua

Асоціація «Європейсько-Українське енергетичне агентство» (ЄУЕА):

Адреса: вул. Дорогожицька 3, UNIT City, корпус В9, каб. 5, м. Київ, Україна, 04112
Тел.: +38 095 331 00 10
e-mail: office@euea-energyagency.org
www.euea-energyagency.org

Українська асоціація відновлюваної енергетики (УВЕА)

Адреса: 04070, Україна, м.Київ, вул. Волоська 31а, офіс 4,
Тел. +38 067 364 46 67,
e-mail: info@uare.com.ua
<https://uare.com.ua/>

Громадська спілка «Асоціація сонячної енергетики України» (АСЕУ):

Адреса: 03110, м. Київ, вул. Олександра Пирогівського, 19/4.
Тел. +38 098 680 0780
e-mail: office@aseu.org.ua
www.aseu.org.ua

Зауваження та пропозиції до проекту Постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії» (зміни до постанови НКРЕКП від 22.04.2019 № 585)

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Редакція, що пропонується	Обґрунтування
<p>1. Загальні положення</p> <p>.....</p> <p>1.4. Вартісні показники в розрахунках надаються в тис. грн з округленням до цілого числа, обсяг електричної енергії - у МВт•год з округленням до цілого числа, тариф - у грн/МВт•год з округленням до двох знаків після коми. Обсяг передачі електричної енергії визначається: у період до приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму: до 31.12.2023 (включно) як сума обсягу передачі (споживання) електричної енергії та обсягу експорту електричної енергії; з 01.01.2024 як обсяг передачі (споживання) електричної енергії; у період після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як обсяг передачі (споживання) електричної енергії.</p> <p>.....</p>		
<p>5. Визначення необхідного доходу</p> <p>.....</p> <p>5.3. Прогнозований необхідний дохід (прогнозовані витрати) від здійснення діяльності з передачі електричної енергії на рік t ($НД_t^n$) розраховується за формулою</p> $НД_t^n = ОКВ_t^n + ОНВ_t^n + ВТ_t^n + A_t + П_t^n + ПП_t^n + ЗІ_t^n + КД_t,$ <p>тис. грн, (1)</p> <p>.....</p> <p>$ЗІ_t^n$ - прогнозовані витрати на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів, у тому числі прогнозовані витрати на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення</p>	<p>5. Визначення необхідного доходу</p> <p>.....</p> <p>5.3. Прогнозований необхідний дохід (прогнозовані витрати) від здійснення діяльності з передачі електричної енергії на рік t ($НД_t^n$) розраховується за формулою</p> $НД_t^n = ОКВ_t^n + ОНВ_t^n + ВТ_t^n + A_t + П_t^n + ПП_t^n + ЗІ_t^n + КД_t,$ <p>тис. грн, (1)</p> <p>.....</p> <p>$ЗІ_t^n$ - прогнозовані витрати на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів, у тому числі прогнозовані витрати на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення</p>	<p>Частиною четвертою, статті 8, ЗУ «про альтернативні джерела енергії»</p>

<p>збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії ($3I_{\text{зел}}^n$) на рік t, тис. грн. Розмір витрат на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел визначається з урахуванням фінансової підтримки з державного бюджету відповідно до законодавства України;</p> <p>.....</p>	<p>частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії ($3I_{\text{зел}}^n$) на рік t, тис. грн. Розмір витрат на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел визначається відповідно до законодавства з урахуванням фінансової підтримки з державного бюджету, фактично отриманої учасниками ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії;</p> <p>.....</p>	<p>передбачено, що тариф на послуги передачі враховує отримання учасниками ринку електричної енергії фінансової підтримки з державного бюджету лише у разі її отримання.</p>
<p>6. Коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з передачі електричної енергії</p> <p>.....</p> <p>6.2. Уточнений необхідний дохід від здійснення діяльності з передачі електричної енергії у році $t-1$ розраховується за формулою ,</p> $НД_{t-1}^y = ОКВ_{t-1}^y + ОНВ_{t-1}^y + ВТ_{t-1}^{\Phi} + A_{t-1} + П_{t-1}^y + ПП_{t-1}^y + 3I_{t-1}^{\Phi} + ПР_{t-1} + КЯ$ <p>тис. грн, (13)</p> <p>.....</p> <p>$3I_{t-1}^{\Phi}$ - фактичні витрати на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів, у тому числі фактичні витрати на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії ($3I^{\Phi}_{\text{зел}} t-1$) у році $t-1$, тис. грн.</p> <p>Розмір витрат на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел визначається з урахуванням фінансової підтримки з</p>	<p>6. Коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з передачі електричної енергії</p> <p>.....</p> <p>6.2. Уточнений необхідний дохід від здійснення діяльності з передачі електричної енергії у році $t-1$ розраховується за формулою ,</p> $НД_{t-1}^y = ОКВ_{t-1}^y + ОНВ_{t-1}^y + ВТ_{t-1}^{\Phi} + A_{t-1} + П_{t-1}^y + ПП_{t-1}^y + 3I_{t-1}^{\Phi} + ПР_{t-1} + КЯ$ <p>тис. грн, (13)</p> <p>.....</p> <p>$3I_{t-1}^{\Phi}$ - фактичні витрати на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів, у тому числі фактичні витрати на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії ($3I^{\Phi}_{\text{зел}} t-1$) у році $t-1$, тис. грн.</p> <p>Розмір витрат на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел визначається відповідно до законодавства з</p>	<p>Частиною четвертою, статті 8, ЗУ «про альтернативні джерела енергії» передбачено, що тариф на послуги передачі враховує отримання учасниками ринку електричної енергії фінансової підтримки з державного бюджету</p>

<p>державного бюджету відповідно до законодавства України;</p> <p>.....</p>	<p>урахуванням фінансової підтримки з державного бюджету, фактично отриманої учасниками ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії;</p> <p>.....</p>	<p>лише у разі її отримання.</p>
<p>7. Вимоги до оформлення заяви, порядок та строки розгляду заяви, підстави для встановлення тарифу, механізм формування прогнозованого необхідного доходу (прогнозованих витрат) ліцензіата на перехідний період</p> <p>.....</p> <p>7.18. Прогнозований необхідний дохід (прогнозовані витрати) ліцензіата на провадження діяльності з передачі електричної енергії на прогнозний рік повинен забезпечувати покриття в межах провадження діяльності всіх економічно обґрунтованих витрат, які входять до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат, інших операційних витрат, фінансових витрат, розрахункового прибутку, і розраховується за формулою</p> $НД_t^p = ОВ_t^p + ФВ_t^p + ВП_t^p + ЗІ_t^p + РЗ_t^p + П_t^p$ <p>тис. грн, (20)</p> <p>.....</p> <p>$ЗІ_t^p$ - прогнозовані витрати на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів, у тому числі прогнозовані витрати на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії ($(ЗІ_{\text{зел}}^n)_t$) на прогнозний рік, тис. грн.</p> <p>Розмір витрат на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів із забезпечення збільшення частки виробництва</p>	<p>7. Вимоги до оформлення заяви, порядок та строки розгляду заяви, підстави для встановлення тарифу, механізм формування прогнозованого необхідного доходу (прогнозованих витрат) ліцензіата на перехідний період</p> <p>.....</p> <p>7.18. Прогнозований необхідний дохід (прогнозовані витрати) ліцензіата на провадження діяльності з передачі електричної енергії на прогнозний рік повинен забезпечувати покриття в межах провадження діяльності всіх економічно обґрунтованих витрат, які входять до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат, інших операційних витрат, фінансових витрат, розрахункового прибутку, і розраховується за формулою</p> $НД_t^p = ОВ_t^p + ФВ_t^p + ВП_t^p + ЗІ_t^p + РЗ_t^p + П_t^p$ <p>тис. грн, (20)</p> <p>.....</p> <p>$ЗІ_t^p$ - прогнозовані витрати на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів, у тому числі прогнозовані витрати на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії ($(ЗІ_{\text{зел}}^n)_t$) на прогнозний рік, тис. грн.</p> <p>Розмір витрат на виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел</p>	<p>Частиною четвертою, статті 8, ЗУ «про альтернативні джерела енергії» передбачено, що тариф на послуги передачі враховує отримання учасниками ринку електричної енергії фінансової підтримки з державного бюджету</p>

<p>електричної енергії з альтернативних джерел визначається з урахуванням фінансової підтримки з державного бюджету відповідно до законодавства України;</p> <p>.....</p>	<p>визначається відповідно до законодавства з урахуванням фінансової підтримки з державного бюджету, фактично отриманої учасниками ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії ;</p> <p>.....</p>	<p>лише у разі її отримання.</p>
<p>2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та вводиться в дію з 01 січня 2024 року.</p>	<p>2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, ~~та~~ вводиться в дію з 01 січня 2024 року.</p>	<p>Норма частини 4 ст. 8 Закону України «Про альтернативні джерела енергії» в редакції Закону 3220-IX вже діє, тому необхідно надати можливість використовувати цю законодавчу норму в процедурах встановлення тарифу на передачу вже з 2023 року, з дати прийняття постанови НКРЕКП.</p>

№ 1004 від 18.09.2023

На № _____ від _____

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг**

Товариство з обмеженою відповідальністю «Д.ТРЕЙДІНГ» опрацювало оприлюднений на офіційному веб-сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг проектів постанов НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії» та «Про внесення змін до Порядку формування тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління», та надає зауваження та пропозиції до нього.

Просимо врахувати пропозиції ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» під час підготовки остаточної редакції зазначеного проекту.

Додаток: на 3 арк. в 1 прим.

Представник за довіреністю

Олег Бова

Зауваження та пропозиції до проекту постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії»
(зміни до постанови НКРЕКП від 22.04.2019 № 585)

Редакція, що пропонується	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p>1. Загальні положення</p> <p>.....</p> <p>1.4. Вартісні показники в розрахунках надаються в тис. грн з округленням до цілого числа, обсяг електричної енергії - у МВт•год з округленням до цілого числа, тариф - у грн/МВт•год з округленням до двох знаків після коми.</p> <p>Обсяг передачі електричної енергії визначається:</p> <p>у період до приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму:</p> <p>до 31.12.2023 (включно) як сума обсягу передачі (споживання) електричної енергії та обсягу експорту електричної енергії;</p> <p>з 01.01.2024 як обсяг передачі (споживання) електричної енергії;</p> <p>у період після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як обсяг передачі (споживання) електричної енергії.</p> <p>.....</p>	<p>1. Загальні положення</p> <p>.....</p> <p>1.4. Вартісні показники в розрахунках надаються в тис. грн з округленням до цілого числа, обсяг електричної енергії - у МВт•год з округленням до цілого числа, тариф - у грн/МВт•год з округленням до двох знаків після коми.</p> <p>Обсяг передачі електричної енергії визначається:</p> <p>у період до та після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як сума обсягу передачі (споживання) електричної енергії.</p> <p>.....</p>	<p>Нарахування послуг з передачі при експорті, а також послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління при експорті-імпорті суперечить ст. 41 Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та правозастосовній практиці Енергетичного Співтовариства (див. постанову Великої Палати Верховного Суду від 03.08.2022 у справі № 910/9627/20, постанову Шостого апеляційного адміністративного суду у справі 640/27130/21 від 29.03.2023 щодо визнання протиправною та нечинною постанови НКРЕКП від 07.02.2020 №360). При цьому, такі послуги можуть надаватися виключно після приєднання НЕК Укренерго до ІТС механізму та виключно при експорті/імпорті електричної енергії до/з країн периметру. Отже, застосування тарифу до обсягів експорту/імпорту у період до приєднання НЕК Укренерго до ІТС механізму (за очікуваннями НЕК Укренерго до 31.12.2023) є протиправним. Протиправність змін є безумовною підставою для їх скасування у судовому порядку, а протиправний акт не породжує жодних юридичних наслідків для суб'єктів правозастосування з моменту його прийняття (див. позицію Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у постанові від 10.03.2020 у справі № 160/1088/19).</p>

Зауваження та пропозиції до проекту постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку формування тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління»
(зміни до постанови НКРЕКП від 22.04.2019 № 586)

Редакція, що пропонується	Зауваження та пропозиції	Обґрунтування
<p align="center">1. Загальні положення</p> <p>.....</p> <p>1.4. Вартісні показники в розрахунках надаються в тис. грн з округленням до цілого числа, обсяг електричної енергії - у МВт•год з округленням до цілого числа, тариф - у грн/МВт•год з округленням до двох знаків після коми.</p> <p>Обсяг передачі електричної енергії визначається:</p> <p>у період до приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму: до 31.12.2023 (включно) як сума обсягу передачі (споживання) електричної енергії та обсягу експорту електричної енергії; з 01.01.2024 як обсяг передачі (споживання) електричної енергії;</p> <p>у період після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як обсяг передачі (споживання) електричної енергії.</p> <p>Обсяг відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії визначається:</p> <p>у період до приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму: до 31.12.2023 (включно) як сума обсягу відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D та обсягу імпорту електричної енергії;</p>	<p align="center">1. Загальні положення</p> <p>.....</p> <p>1.4. Вартісні показники в розрахунках надаються в тис. грн з округленням до цілого числа, обсяг електричної енергії - у МВт•год з округленням до цілого числа, тариф - у грн/МВт•год з округленням до двох знаків після коми.</p> <p>Обсяг передачі електричної енергії визначається:</p> <p>у період до та після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як сума обсягу передачі (споживання) електричної енергії.</p> <p>Обсяг відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії визначається:</p> <p>у період до та після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як сума обсягу відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D.</p>	<p>Нарахування послуг з передачі при експорті, а також послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління при експорті-імпорті суперечить ст. 41 Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та правозастосовній практиці Енергетичного Співтовариства (див. постанову Великої Палати Верховного Суду від 03.08.2022 у справі № 910/9627/20, постанову Шостого апеляційного адміністративного суду у справі 640/27130/21 від 29.03.2023 щодо визнання протиправною та нечинною постанови НКРЕКП від 07.02.2020 №360). При цьому, такі послуги можуть надаватися виключно після приєднання НЕК Укренерго до ІТС механізму та виключно при експорті/імпорті електричної енергії до/з країн периметру. Отже, застосування тарифу до обсягів експорту/імпорту у період до приєднання НЕК Укренерго до ІТС механізму (за очікуваннями НЕК Укренерго до 31.12.2023) є протиправним. Протиправність змін є безумовною підставою для їх скасування у судовому порядку, а протиправний акт не породжує жодних юридичних наслідків для суб'єктів правозастосування з моменту його прийняття (див. позицію Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у постанові від 10.03.2020 у справі № 160/1088/19).</p>

з 01.01.2024 як обсяг відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D;

у період після приєднання оператора системи передачі до ІТС механізму як обсяг відпущеної електричної енергії виробниками електричної енергії з генеруючими одиницями типу В, С, D.

.....